

Ain Sheoc

Tomář ó maithe, Coláistte na hIolrsoile, Gaillim, Óá cíup i n-easáir

Správ Nua. Leab 5. Uim 4.

Samáin, 1928.

Óá pişinn a luac.

AR DTÍR

11.

(Apt Leanamaint).

"Seoibh, 'míc ó, agur an éneaptaet," ap reipean: "Dúine de mhuişgim náe nuaeanann a éion de héarbhír agur de maitear duitse, bionn earrádair aip agur earrádair dotha é. An ball náe scurioiseann leir an scumann go teann tréan le éuite deasg élaon, déanann ré eageóirí aip faoi n-a éirí fém agur ir feair misneaptae é. Mar an scéadana an té mbhionn rluoict a típe aip agur san a bheit tisóir le tada, carraíonn ré a náipe agur ir faoi-dúine ruapac é.

"Agur, a leifteanant, céaptu ir cíup a déanam le go mbéadair feair 'na faoi-dúine mait?" atáipum-re.

"A déanam do'n típ marí déanfa do u'atáip 'r do do máctaip," appa reipean.

Níosí tug mé fáip aip bít aip de lataip, ó bí mo éforróe lán agur m'fhlí aip coipí in mo céann, aé a' teact aip m'aip dom fad an bealaig, bí marí déanfa bhuachaill m'uncail rsgioibhí aip comháip mo fhlí. Bí mé as aitíp:—"Déan dár dtíp marí déanfa do u'atáip 'r do do máctaip. . . Tá aip dtíp i déannta. . . . ; tá na Sáil as gabáil uipí agur mire a' déanam bheagán le deil."

"Bí na rmuainte rin in m'eadan aip fead na horóde ra scáoi rin sup fill mé l'sí n-a báraí go hUincenner le rgeala éuis an leifteanant so paib me c'hlír m'aum a bheit tisóir agur mé a' déanam aip an tóram. Shocruis an feair fiúntae aip laoiríg opim agur d'imitis liom marí bealr teáta aip tófar ann.

Sin é a cónmara, éaoi pí tábla dómha a bheit m'ostláe tolteanae ag an bphoblaedh rul óá paib na fiacla ronair (ronair?) eupta agam."

Dubairt ré an méro rin san ríri go haerí agur d'aontoradh mar dúine ceapair náe mbionn luathseacét ná leatáipom i nuaeanam na cónra. Támis rphreacáid aip feair Seofus leir an scaint agur níosí gairí é aé i ngioll aip na néite fém. Da roiléap náe aip a páict fém bí ré a' fáisce i nuaeanam an traoísh reo aé aip ionlán an cluise.

Cóirígs neamh-faist den tróit rin mé. Rinne mé cuairt fada agur bí muingín mór agam aip i mocht sup tuill mé an cleas ceadana uardé-pán. Faoi céann uaire bí fíor mo físe agur mo éaoi aige; ba fían éapa mé céana fém.

O'ainmígs mé goirdé an canntaí iup roille a Lampa opim real geapair ionmhe rin. Cuaila ré mo rgeal le cíudreamhlaet na nuaesg éforróe a mbionn glacáid mait acu aip éuite futo. Níosí labairt ré liom faoi an scéadáint a cíup é fém ag obair cónra bí mire 'mo fíann évalta na faoi maéctanap an treantáic le hair maéctuill an oifigis bíg. Ní dearná ré tairbhe a bualád aip a malar aip ionmáid earrádair ná meabha eip fém, agur seall ré dom na rgámeacá a calcaidh fa dofar.

Ó an chioróe mór maíreacé rin san cláon san cop reabhpí san tada ag cup aip do tairbheagán agur déanam marí ir dual!

Deipeadh Fóghmhair: an fáid la déas.

An mairtin reo bí mé a' bheacháid aip pictiúir deasg atá i bhrama agam op ciomh mo bheirt. Sé Gavarni a tappamás é uair

óá paib ré óa pipe. Sean Laoé agur Óglac an t-ádúbar.

Le méad mo rmuainte aip óeilt na beipte reo a paib a scipuic éo héasgráimail agur éo huigeanta rin, támis beoibar ionnta le céile of comháip mo fhlí. Da leap dom iad ag corpraíse agur éuala mé ag eant iad. Rinneadh deallpham beo bphosmáir de'n ionmáig agur tábla go mbuó mé fém a comháid é.

Sluaip an reantaoe go mall pişin agur a lám leigthe aige aip sualann an óglais. Na rúile a bí duitse go deo ann, níosí bealaip ní buó mó leir an ngéim a' teact go gheoraí éipí épann blátháin énó-éapuill. Tá labairt na Láimhe deipe bí muníleil polaim, agur bí ceatramha leir aip éoip dairghe a bain tairbheacháid aip luictairtú le n-a torann aip na leacraea.

Ag cup rúachtantúir i bhrúiseall aip mbuóine vilte, épait a lán a sceann a' déanamh puóair, tappamgeadair orná aip árto ná tuigheas a mallaet. "Sin i do chaitréim túnt?" appa feair an triopha móir aip amairc le uatháir tairb aip juto eicint eile.

"Droic fóe i aip anam duitse," appa feair ós a paib leabair feallpham faoi n-a arsáil aige.

"B'feapair do fáisgoiúir san ríapáid leir

an scéadta amairc," atábairt tuata mairgáinail.

"Uc! an rean feair bocht?" appa an bhean leice fém agur i beagnacé leat-épáit.

O'éirt an rean Laoé agur poireacáid aip a malaír, bipe éeap ré go paib a émisiúne a déanamh rmuainte. Ag cup rúachtantúir fa juto a duibhár tairb timcheall aip, if aip éigim tug ré reo fáip aip an rean feair aé a' féadáint uardé go fánaid: ba éoráidh do go paib ré ag ríapáid meabhaí a baint aip ceirt eicint.

Támis colg aip féaróis leit an trean-

iúic. Seap ré go tobann a' bpreit le n-a

leat Láim aip an scéadáin bíg aonraic.

"Tádai (tá fáid) aip fad aip cláirí an opim

marí níl aon tuigint ionnta: aé do

m'áil liomra, béalann-ir fáip opcu."

"Agur céaptu déapáid mo fían Laoé

leobhá?" appa feair ós go fíapáinsteac.

Deapáinn aip utáir leir an minoí a paib

a chioróe cháróide a bheacháid opim; bí a'

deoiríneacéid mar shioll aip bónar eicint eile

ónigh cíupéann éuite céann de mo épáéidte

tairbheacéid eicint aip fad bheatais i scéadáin

dom. Tiucfaidh do duitse bheit amanta fad

an tairbheacéid fad bheatais i scéadáin

dom. Tá mo ghníomhachta gheanta

opim de bheith Láim agur luathé na náin. D

Bheit a' déanamh tuighease dómha fadó 'r

do nuaeanam mé eion fir, if ionann é agur

rileacáit go mb'feapair an fealt."

"Agur céapáid mo fían Laoé

aip an tuata, a atáir ó."

"Déapáinn leir go scatáip eorainc

a bheit aip tóráinn típe i utóraic le go

nuaeanamh an déáidé a scatáip fad

agur fían bheatais fíorachairde fad

le n-aip bphosmáir a fíor go mbuó aip Láim

táirbheacéid fíorachairde."

"Aé éapait an feallphamáid ós a céann

ag írlíú fóe marí rin aip beata fadáin?

"Sin marí náe utigheann ré céaptu é

teasáirs an éallteanúir fiúntaig agur na

fiúntaig. An ptuaim a baineas deipean aip

na leabhrá, cíupéann fíorionn i n-ágam fíor

fíor fém: na déara a molair deipean,

finneamair a gceart le cíupáidh baignéir agur púdar."

"Agur finne tú do baill agur o'fhl a peic leip. Dubairt feair fiúntaig an baile móir a' féadáint aip an scoláin rgeanta rsgioarta reo go mbuó rin i do chaitréimh duit?"

"Ná cíup é, a míc ó. Si'n chaitréimh cíup ait aí an éforróe. Sípe a mair an tóirfead, foish agur mireasach. Ciusc aip leit i atá aip mairgírtí na n-áile ní aip an scime daonta. Dáil a bheit agat go gempífead do bpháitfe rúachtantar ionnat, náe fiúntaig tóib go bpháit moró agur mear agat opcu. An tóip atá aip spáradam taobh amairc ní agat rin. An rgeal ip meara, a buaileall, náe faoi n-aip scailteanar fiúntaig aip fad readó cosáid cláirteacáid a teartar; ní head aip fad bpháitfe agur fad mairgír. Á! do bpháinn-pe leirdeáid aip labairt amairc leobhá riút atá a' ramalt na tuighease liom a' dul an trúige, vrompartóidí aip an bpháit opim ní ag ghabáil ná aipéarpháinn:—"

"Céaptu a finne tupa le do fúile?" Leip an reicealaid atá aip éigim i n-áile a feible bhuil a iomáip, aipéarpháinn:—"

"Céaptu a finne tú le do éora?" Leip an reantaine a bpháit gúta an óil ag ghabáil ná aipéarpháinn:—"

"Céaptu a finne tú le do láma?"

Leip an iomlán aip aipéarpháinn:—"

"Céaptu a finne ríbre leir na laeteanta tús Dia

daonibh agur le gáé caoi óá paib agair aip

éindreacan le 'bheil gheimel?' Marí bpháidann

rib fáid a tabairt opim ná bígí ag ceapáid

'r ag cláirí an fad fían traigisiúin a

nteacháin ríseanach de aip fad na cíup-

marí leirean, tig leir aip a laigeal na

rgíonta a pháint san eap ná náipe.

Vóipeadh Fóghmhair an bádh lá déas.

Tug an pictiúir tuigint ní b'feapair

dom aip eipeacáid rean tSeofuir, agur do

bpháit ní meádúis mo meád aip. Anoir go

vóipeacáid d'imitis ré amairc uam. Níl ta aip

bheit náe utagann ré ag obair éoip aip na

temeáid agam ná náe utéidim-pe a' puré

agur a' riorgáid leir i n-áice na binnre aige.

Connaic rean feair reo na hordaméire a

lán le n-a linn agur tuigann ré tuigint

púca óá tóil fém.

"Na tairtealaide

teapára na Eorpa fad aip feadó fíre

blaithan, éuaró ré tóis agair san fiúntaig

opim aip aon juto amairc aip a intinn-

ónigh an bpháit!

"Már píreogáid é, díod agat; aé ón am ná céile ré rin a

fear dom-rá?"

"Díom na Fraince a paib a

gléir go glóimhí aip fad an traoíshail

d'oirí ri dom marí deaó opta ann i n-áigair

iomlán na scatúgaibh. Ceapann tuatai sup

thom an t-áigair aon fiúntaig a' teact le

d'imitinn: aé aip fad na tceann agur na

trópean, meartair sup mireasach i.

"Dhi amairc ann go cinnite," appa reipean liom

an lá céana, "agur bhoi duit opim a dul

'un mórtacáin leir an diabhal (à cousiner avec le diable). Ni fgoil na rubáintse tig

'na caoir éosair. Le doigáid agur doig-

báil agur mairbáid déanann tú dume van-

agair déan fém i leabhar aip bheit cláit

d'uit; agur nuair a shíor an báigéad ní

údot, bionn mórtacáin tairbheacéid fíor

agus fíor fíorachairde fíor fíorachairde

COLÁISTE NA MOLSSOITE, SAILLIM.
(Craobh-Coláiste de holtsoite Náisiúnta na hÉireann).

1. Tá cíupasí iomlána le fágairt i gColáiste na holtsoite, Saillim, i ngach dán téiginn rámh mbaineann le holtsoite Náisiúnta na hÉireann.
2. Tugtar léigseáet (cíupasí iomlána) i nGaeilge ar na h-athar téiginn reo leanas:—Riomhaireacht, Seanáir, Tráchtáil, Seilleagair, Tipí Eolairbeacht, pp.
3. Tairisgeann Coláiste na holtsoite, Saillim, Sgotáipeacáití ar fíu £2,500 gáé bhuabam.
4. Cuirtear £1,000 i n-áitítoe gáé bhuabam le h-ágair Sgotáipeacáití oo éamhseáipí Gaeilge ar an nGaeilteacht.

5. Tá gáé eaoí agur deir ag maeá-téiginn i gColáiste na holtsoite, Saillim, labairt na Gaeilge do éleáctú taobh irtísh den gColáiste agur taobh amuise.

Gáé uisgoar agur eotur ón

meabhráinidé.

Leabhra a Sgriobh
TOMAS O MAILLE

AN GHAOTH ANIAR (3s.)
MAC DATHO (1s.)

Innsean nua ar an sean sgéal.

URLABHRAIDHEACHT
Agus

Gráiméar na Gaedhilge.

Cuid a I. (Fá éadach, 7s. 6d.), trácht ar Urlabhair (foghraigheacht) i geotcheann, agus ar chanamhna na Gaedhilge.

AN GIOLLA DUBH.
Mícheál O Máille. (2s.)

Iad uilig le fághail ó

Cómhlucht Oideachais na hÉireann
89, SRAID AN TALBOIDIGH,
BAILLE ATHA CLIATH.

CUMANN URRUÓDAIS CÁTRAC
BAILE ÁTA CLÍAT.

A SRÁID UACTARAC UI CONAILL.

1 mbuile áta clíat.

Cóithí daingean le Caireal na Rioise.
Cóithí Saeódealach le Teamhair na Dáimí.
Cóithí teamm le don ríleibh imp. an gCaisleán.
Cumann Urruódaí Cátrac Ó Cíosat.
Connighmír i nÉirinn an t-airgeadó.
Mír i gSeán buriúr map a bhearr,
agur bhearr an t-ád opaíonn fearta,
ád cioll a bhearr agamhna apan.

AN DÉAN FAILLISE SA SCÚIS

Ó FORMÁIN ⁊ A COM
CLODÓIRÍ ⁊ LUÉT SAEÓDEAL,
PÁIPÉIR AGUR LEABHRA.

SRÁID NA SIOPAS, SAILLIM.

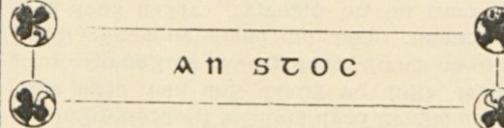
Duine ar bith a dtéartur geann “An Stoc” uairí no ar mait leir fuagairt a chup air, ríomhobh ré ag an Siapáir
Liam Ó Buacaill,

Coláiste na holtsoite,

Saillim.

Mairír le gáé áthar ríomhobh a dhéar
ta bpáineadh cuirtear ríseala ag
Tomás Ó Máiille,
Coláiste na holtsoite,
1 nSaillim.

Círto an bporta - - 3/- ra mblianaodain.
" " " - - 1/6 ra leitbhlianaodain.

SAMAIN, 1928.

PÁIPÉAC Ó CONAIRE

Tá páipéac vocht Ó Conaile imteigthe ar fhuasg na marbh aé marfhrí a dinn 7 a céal, marfhrí a shionfhor aí fón leitphreacáití na Saeilge ar feadh na gceantála bhuabam. Níor sheall Dia raoígh fada ó ór aé raoígh seapp a fuair ré pinne ré raoígh nae nofearfaidh na ríogála ná na ceantála. O chuir ré roinne a éion a óceanam le leitphreacáití nua-amphíacé a bunú ra nGaeilge, leitphreacáit a beathó feileannáiné don traoígh atá anoir ann ní éamhfeadó don juro órá traoígh ná órá flíse a go scimpeadh ré ar fágairt i. Oírág fín go minic raoígh cíuairt aír fém, raoígh anphóiteacé fá fuaéit ir fá flíseán aé níor éamis laige ar a mórneadh go dtí an oifreacháid. Mairír leisear, b'fhearradh a ráid le fíneadh gup le fuit a chorpáid a ríomhobh ré go leor órá leabhar. Feiceann an raoígh a lámhaint 7 a tóir aé aír don beagán ir leipí an éaoí ar neamhán é.

Tá trácht iomlán bunacharaí i n-áit eile den páipéac reo ar a chéiríne ir aír a éigre 7 ar a raoígh 7 níl call dinn tuilleam a ráid annpheo fúca aé ní mórte dinn meabhrú don traoígh go páid aínn páipéac Ó Conaile ar ionfhuasg a cíuairt amach aet lá roimh Saeóthimh na Cárta, 1916, ag ríapáirí páipéac Saeilge a chuir ar bun i nSaillim, 7 ar an ionfhuasg fín a uírár ó Stoc.

Tá trácht le teáct a chuir ar a éionn pan áit ar cíuairt é 7 le cíuinnéacán a chuir ar fágairt a buanóideas a dinn 7 a céal don dinn atá le teáct. Tá coirte órá chuir ar bun éeana fém le n-ágair fín 7 tá fuagairt realataidh faoi i n-áit eile den Stoc. Tá an coirte a' ráil ó éeile dinn a páid colur aír ar páipéac Ó Conaile 7 a éinto leabhar go dtiúthra ré reacáitáidh—beas ní mó—le éeumhne an té fín a buanú b'fí éamh-óiscéalláidh duitphreacáit ar fón éigre 7 teangean na hÉireann.

CÍUINNÉACÁN

PÁIPÉAC Ó CONAIRE.

Tá coirte cíuairt ar bun go realataidh le Cíuinnéacán a tóigáil i n-ónáir do páipéac Ó Conaile.

Duine ar bith aír mian leir ríontúr a chuir ipteacé ar a fón fín cíuairt ré é go dtí Tomás Ó hAnraí uas comcheanann,

Lior na Mara, Saillim;

nó

Liam Ó Buacaill,

Coláiste na holtsoite,

Saillim.

Seantíraise

CLOC LABRAIS DO SSRÍOBH.
Ó SSILLING A LUAC.

Ní rísealta agur na haití seappa a ríomhobh “Cloc Labhair” (Seán Ó Ciarpára) le blianta goimpoe tá riad foluirighe te éeile i teabhar anoir aíse. “Seantíraise” ír teoirí don teabhar. Ní rísealta i uataobh jidí agur ógban uafar atá ag “Cloc Labhair.” A malairt de ñaime ar fad ir feapp leir, ir copair, agur ní locht aír a roga. An feap a mosonn tápt aír Dia Domhnaigh, an giotila fín a b'fí ma shadairí, an buacáil amprípe a pór ingean a máisírtí, an t-oifigeacé mairt a b'fí ma chonphéalaró é rs, agur an uirtí a t'iomáin sunna san ceannáin, luét véanta cleamhais agur san spáid ná eion ann, luét seappa uaißeanna, óglaoic, tuibhónaig—fín iato na cmeálaíca ñaime ar fad le “Cloc Labhair” a ñeit ag cup ríor optu nuair b'fí an teabhar sá ríomhobh aíse. Ñiomh curio de'n coitceannntaict é ña haitíteac ríepíreannair leir na príope 7 leir na mná ríosa agur ríomhobh, agur bionn aóthair ginn agur gáipe ma n-imcheacáta, agur aóthair maetnamh, agur mhuineachó dinn i ríseal na n-imcheacáta. An feap a páid tápt aír marlin Dia Domhnaigh agur a b'fí an uilge t'fómh deoé t'fágair níop tairisíng ré liom. Connig ré fíneogis ma eime i scáip éin mar eacíeam amprípe do fém. Ní heasó, aé b'fí ña fíneogis ma scimí aíse. Nuair b'fí ré i ráinn ag na páidí 7 uisí an óil tuig ré ceann de na fíneoga uairí éün an uilge a físeáint. Oíréalús ré ó'n uilge, aé b'fí uisgeatai coíromh na fíenne do fín beathó re fém na éime tamall.

Ba deacair an éeoí curio de'n aípte “Inn ar Roilis” a páin. Táinig leáigur do'n uisgoar agá ríomhobh fín do. Connaictear órá inntinn na b'fí aír a seapp an uisgo agur a ríomhde, a b'fí éeoí milté ó na ríomhde a b'fí ag saolta an marbh. Léiríu roilír gáéamhíneacáit aír an inntinn ñaonna ríeoí an éeoí curio de'n aípte. Ir reo é ann fém agur níor éoí aír ña dama curio a ñeansáil leir.

Ir feappi linn go mór rípeacáití an teabhair reo ná na rísealta. Ní sá páid naé uisí te “Cloc Labhair” ríseal a ñiomhád atáin, aé b'fí folliúraí gupb éargairí a t'agann aípte órá peann ná ríseal, agur ba éoí do teabhairaint do na haití.

PÁIPÉAC Ó CONAIRE

SEÁN Ó HÓSÁIN, ect.

Ole an ríseal, ón! ole an ríseal,
Mór an t-uallach aír gáéamh,
Taoireac t'fían de éineadh Saeódeal,
Sinte imp. an tumba, éoróé.

* * * * *

Cumhún liom, ón! cumhún liom,
Páipéac ma ógs-féar gíoróé,
Dútcéar órá an chorfde móir, mórneamhail
Niéon ir tuigint: aígní raoí.

Cumhún liom, ón! cumhún liom,
Map do trácht ré: aír gáéamh
Ríomhdeap, an tpeam náir beó
Aé i rísealtaibh páipéac, iad.

Cumhún liom, ón! cumhún liom,
Mór an Sean do liom a chorfde,
Dútcéar órá an chorfde móir, mórneamhail—
A fíor-éoí fém an ceol ó éraoid.

* * * * *

Ole an ríseal, ón! ole an ríseal,
Áitíonn leáct ir b'fí aír,
Taoireac t'fían de éineadh Saeódeal,
Uaigneac fíne ma ñiarió.

páirte ó canaire

"Tá páirteac air lár." Ba deacair é
éifeirfom agur ba deacair muraictear cén
douilgeas a támis i gscríobh Saeóin
nuair chuaig ríaoi an rseal. Le tamall
anuor ba hé pan na Saeóinse do éirí
agamh é, pan náidh ríaoi do ghnó aige ac
muraictear a'ir dhoifítheacht na h-óige do
múrgaitl ionnáinn aipí. Ceana fém, bí ré
fém a'ir an t-árat beag duibh 'n-a fínnrseal
agamh. Bí spáro ag na mílte dóna agur
bí níos mó deanta aca aip ron na Saeóinse
ná mar a déanfaidh maigaltar. Tá ríaoi
glanta leo anoir agur bí, ríaoi leat, ríaoi
eicín dromáic imí an imcheacht rín. Na
tuairisge deasa fánaíca a ríspiochaí faoi
agur taobh tiaip thíos uilis—Orbuitóeal
Richmondi mar a bhean ríto mór mílteacá
Spáenna ann agur é go tíopeac mar bhean
ré i gceann t'á rsealaibh fém! Ní filteá
uata go bfuil ríto eicín biot-buan t'ap
éirí duil ap litriúdeacht na Saeóinse, ní
filteá go bfuilmio t'ap éirí an rephoibhinn
ba mó t'á ríaoi agamh do cailleamhaint,
duine a ríaoi pojint t'oispeacth uafal na
mbártó a'ir na bfilead aige, duine deas
bítead a ríspioch a ann go foimpeacth aip
ptaim a cíne.

Éagsúlachdán a'ir tā fičeao ó fom do
rugaó é. Uair amáin do taibheán ré an
teacé dom. Tá ré buaitle leir an scéaladh i
rean-céanntas na Sáillimé agus é ag bheat-
nuigád amáe tāp farraige. Rugád Éamonn
Ceannt an lá céatona agus imí an teacé ba
goipe do. Piú amáin a scáistíte féin, ní
tuirgeann piad ead i an gnáthom éapadair a
bí roimh an beirt mac reo a támairt aip a
raoigál reo ag an am céatona. Rinne piad
beirt dualgas eis le raoisse a baint amáe
t'a dtí. Tuit Éamonn i Seachtain na
Cárga 1916 aé go dtí lá a bhíp féin, níos
cuaila mé pátríale ag cannti pianí aip a
éapa San toét bpóim do teacé aip.

Bí saolta le Pádraic i Rop Muc agus
imp an áit rím a fhuaile ré a éind
Saerilge. Céat ré tamall geapp i
Scoiláipte na Cappaide Dhuibh aé níos
néróitig raoisal tóránta a' éoláipte leir.
Céana fém, bí cleáctar aíp na macaipí
móra aige a'p bí na bónáisi fána bána ag
glaovadh.

mian na fánairdeasta.

Céit ré tamall ra Stát-Seipbír i Lonnaitín Sapana. Níl 'fhor agam móran faoi ac go raibh an-meap as an bfeap a bhí ór a éionn aip agur náip beag an bainnt a bhí aige len a phaoisal. Peap ós a bhí i bpádraic an t-am reo, tuairim a'r fiéidh bliadain nō mar pín ac tá óige é bhí an bpón 'n-a luigé go trom aip agur soill ré go trom aip agur é annpín 'n-a aonar meaps na misle. Annpín fuaip ré i meaps Saeðeal Lonnaitín doimhne beag Saeðealacl-eil a'r cinni ré rpiomnað a'r rppeagað ann. Céití as céití a'r as rsgururðeaðt é agur é as camnt a'r as reanacap aip a fean-nóp Saeðealacl-fém. Múinead ré an Saeðils dóibh ran oróée agur ip iontúa dhuine anoir a bhí aip an tream beag tilir tú atá as rmaoineadh go bpónað anoir aip an múnteoiri beag lágsað út a raibh rgéal i ngsað focal leir a'r tán in sácl rgéal.

Céat ré tamall eile d'a faois agur é ag dul le roata airteoirí tapt timéall Sárana. Dámeadó ré gáipe ar na clocha réim agur é ag cannt leat fúta riúto. Bimian na fánarúeaéta ann i gcomhairte. Ag repisobád do faoi an am a céat ré amuig i mbéal an uaignír agur é ag éirteácht le fuaimearra éagráinla na h-oiríde, dhúairt ré go mba mínic an tráit rin d'oiríde a utigeadó cumha airteac ar a ériordé a'r go mbioibonn aripi eipise agur imteacht leir réim róinne zo dhúinín an nascún! Ar

Uachtaránach an oifíche air. An taoiséal ceapáil
doibhinn fán rpeipe, bí ré i gcomhairle ag
glaocháid air—Duitse an aonú le túr an
earraghs, cúnntaéid doibhinn na mbláid a'ir na
rgeac, fiabhrantaíslúinn na Senoc a'ir
diamairpeacáid éiuinn na scoltte a'ir na
ngleann, canntain na n-éan le h-éigise
Spáinne a'ir glóip bog caomhneadh na gaoithe
le comh na horfóide. Connaithe ré a'ir móruig
ré uilig iad agus map a chuis ré túig ré
dúinn iad.

Fear le Spreann a b'eadó é. Ni veiteá
dá móiméar ag cannt leis rul a dtuigteá-
rim. Cípeá ag rppréacápmair i rméimearú-
na rul mbeas nsgom é, cípeá, i nsgaé-
claois-féadaint dá otiúrbfaidh ré opt é,
o'aitneocéatá nsgaé focal te'n éannt séap-
hsonta é. An Spreann ciún blatafaré úto!
An Spreann beo mealltaé úto! Ainní! cia-
énpíopeád ríor air aé párpaic eile, párpaic
a mbéadó fíuotal na filiúdeácta agur
cúmaet na tabhinnbhuíatap aige, párpaic a
mbéadó ríoparai na hóige agur ciatl
Spreanta na h-aonre aige?

Dnocht féin tagann na rean-éumáin ag
bprúsaó iptimeac opim agus naé airtseáil, pí-
airteacé na eumáin iao ac go bhfuil dat an
uaigheoir oppa agus rinn-ne go bprónaé ag
fóideamh riop! Mar sin féin, is maté liom
mar éumáin iao óis beirfeann riato an rean-
traoighil ap air thom agus éim ag teaét
tí na blianta éigiam an Pádraic ún a
bi ap atáine agam.

Romnt bliaðanta ó fom agur óige na
bliaðna ann 'reaō connaic mé fearb beag
bíteac̄ taob̄ 'mhié o'oiris an porta i phrato-
baile beag cuairim a'p̄ thí milt do'n taob̄
cear de Sleann dà loéa. O'airneocáinn i
mears na milté é, fearb beag bítteac̄ a
raib̄ teannaé a' bótaip̄ agur muan na ruit-
tòidé aip; fearb beag bítteac̄ a raib̄ ocarap̄,
taip̄ a'p̄ duile aip; fearb beag bítteac̄ a
raib̄ an éamint go liomha látoip̄ neamh-
fileata aige. Bi 'fior a'm ra bean a' tigé
beit muinne beag taob̄ agur éuaird mé
anonn.

"A leitέro reo" ap reirean liom-pa.
"Ulaf te n-ite, ní bpuair me ó érachtána
mioe, níl pişinn riataó agam agur céin
doéar é aé go bpuil leitpeasá agur arfseasá
as fanaéit liom iptis annpin agur ní
éiupharó an trean-cailleac róim iao. Dá
mérto an sonn éabhringte a bí oípm, níos
féadair san gáile a déanam.

Naip eite, támis ré fém aír an t-ápal
beas tuib go dtí eor-potáip atá ra
seannatap céadna. Ní naib fíor aige céin
bealaé a Sábhád ré. "Ó fásga mé
fúit fém é, a mne ó" aír reipean leip an
ápal agus do ghuair leo beirt aír a nór
seal ériophóraí fém!

"O duine beag mire a
fíréalda roimh a n-áit.

MICR BACADAIR leis.
Bí, dapt leat, ruim an leit aige is na
fiochmaopta et hoc genup omne. Lá eile,
bí ré ag déanamh a bealaig abaile tré
ceantap Kennington i Lonndain Sarana
nuair connaic ré rmíste mórf de píleap 'n-a
fearam so bheaghs péasach ag coinnéal

“ Ceirt atá ag déan-
óom ” ar reipeán ag bheacáin

an rmíre "An bhéarfaí mníreach dom go
baileach eáisí a déartas leir na rean-
éatais nuair bior siad eaitte amach?" agus
an gceisteád é? D'innír rē óó é.
CÁIRDE LEIS AGUS SLEANN
MAONLÍNGEAGRA.

Traenóna dear doibhinn i dtúir an trápmharó reo, éonnaic mé i láit reata mairnéalaé as an dhoicéad i mbaire bheag traetála i gCill Mhantain é. Bí an gmanas aul faoi agur i 45 eur lioinníos na

n-áilleácta ar gáe muto. Bí na maighnéalaigh
so ciúin tortaí agus iad ag bheacanúshaó-
riú agus tairn na longa so dtí cnoc a bí ag bun
na rpéire cíar agus bí file ag caimint leo
fá n-a rinnfeadhain a bí ann thíos céad
blaibheann ó roin:

"Táobh éi ar de'n enoc út éall, an áit a bhfuil an rólup iongantaí ioldátaí út, tá Steann Maolúigheas agus Fiadh Mac Aodha Ó Óiginn." O'fearáidéamais agus éonnaitheoid na fluaighe Saranaé as gluaigreacht go bpeas meannmhaé thí ciuinear a' Gleanna, éonnaic muro fir na pléibhce íp na realpreeáca, íp na collte, as fanaict—as riop-fanaict leo. Cualamus glór gárrú a' cárta, an tpearsaírt agus an tpean tuairisgean, na gártá bhrón agus an liúis maoróide agus éi uigeamais i ghliese ead é an spás a bhí as an bfeap beag reo do'n Éipe éumpa út a bhí anallóid ann.

Ó Ceapair fém gur leig an file a mún liom—
An marbh ba marb, ba beo 'n-a ébordé
fém é.

AN TAISBEANTAS

Lá eite (agur ní mó) liom féin an éamáine
peo) bí an tairbeántar le teacht ar cuairt
a gann. Bí na fuascáil nua ar na ballaí. Bí
na páirtí beaga ag teacht ón rgoil agur
bí mo dhúine 'n-a mears, an bata caritte
riap air, an bata ríomhuróid éto 'n-a láinn
airge, é ag cur na monneacáil beaga Spáinn
ag camint leir an elefant móra toisceannail,
é ag baint na rgeálta móra Spáinn ar na
geocairg agur ar an bheanáil móra a phair cuma
dhúine uafail air, agur flaitheas Dé ar
laraib i ríulib na hapatáipis a bí ag éirteacht
leir.

meon an temb

I fliisce, bí meon an leinb as Pádraig
fém. Féac na rúntaí beaga rimpliúe a
cónpuingéadó é agus i na scuireaoí ré riún
—coimín bapaé, lué móri Sædealaic, éró-
capaill as tuitim, éan beas as cancam
ceoil, an Saoth i mears na Seapann—bí
ádóbar maetnamh, ádóbar rtonróeip ionnta
uisig do. Mar sin a bí an rseáil agam
go léir nair. Bí iongantar na n-iongantar
i ngsaé ruto tá b्रacanamap ac' d'imeis den
úine agur de'n iongnad do néip mar
cúireamap eolap ar érthairtán an traosail.
Ní mar sin a bí an rseáil as Pádraig. In
áit éicint i Scómairín a éforde, bí an
fhuinneogán beag traorúeacáta úto ar a
b्रaca ré go minic an tísí aoiúinn sonaraé
úto atá anoir imíte ó léargas as an scuit
í mo agam—Tír na hÓige.

an SGRÍOBHNEoir

Fearr foglumta lán léigeannta a bhí ann.
Béarbhais cén caoi bailis ré an t-eolais inip
an raoisgal reacphánaí a cleachtur ré, bhí ré
móró camait a déanamh leat fáis uisces agus
an t-eolais airteáil éagsúmaitiú agus an
caoi a dtitheannadh ré óis go mroin!
Dírmhícheall agus minnntíp Yugo-Slavia, Áise
Noa agus Shakerpeape, Éamonn, Sean
Johnson agus an caoi céapt le laetham a
mórtach, rinne curio de na mroiní a támis
Seoire i scónáinpháid a bhí agam lena te
deirfeannaíse agus bhí de bheathaibh ann go
scimpearradh ré tuath tu a curio píomh ap sád
nuio rómeo a'ir go mba annamh san rmaointe
mhaith tú de hárna an chónáinpháid.

Ba beag níodh pá litriúdeáct na h-Eorpa
náipí tuisg ré. Ó amhrán Eogar Allen poic
anuas ceisteann ann fénim atá ina ríseáil
Saipín, ceiste go bhfuil a mhaistreachas a'ir a
mónóid ríspóibhre fénim ag baint leir. Tuisg
páistíraic na cleapa uilág. Rinne pé
rtuitiúeáip ari faochartaí na máisgírtí agus tá
ceoraíodh an rtuitiúeáip rin le feiceáil go
coiléip ari a ríseáalta fénim, go móri móri ari
na ríseáalta deimheannacha. D'fheirtear guth,
fénim é an locht ina mó d'a bhfuil agamh ari.
Óis an iomarcáca mear aige ari faochartaí na
máisgírtí. Niomh jút ré muimh leir go mbí
ré fénim 'cúile Blar Éamáin maraíte leo ari a nír
fán fénim. An gtreann ciúin mealltaí éto! An
an trámlaorúdeáct beo bhiosmáin éto! An
a foighlum na dtíreáide éto a minne ré? An
éan a ríspobh "Nora Majoris Bis" (1909)
agus "An Céad Cíle" cé'n sád a bí aige
in le cleapa beaga ruapaíte an éeápmairé?

Téarmáiséadct.

(An Leanáinnt).

Ice: Uisce oispe; iceberg: Cnoc oispe (n.), oispe-meall (n.); ice-field: Oisearmáin (n.); ice-floe: oisearf-láod; ground ice: Oisearf-sinnill; drift-faict oispe, oisearf-rnáma; ice pack: Oisearfláct, oisearf-énuar, oisearf-páca; sheets of—Reočalacl.

Iceicle: Cuinne reaca, maoe reaca, coinnín peoða.

Iceland: forlann (n.), innir Tunte; Icelander: forlannacl; Icelandic: forlannip.

Idea: (1) Coigeall, coicell .i. rmuaintecad nō impráda(v), h. 3.18, l. 624, Ó Maolé, 28 (Archiv) (: com-ciall), conus (i. ceangluseann réu coicela Épnu 1., 95; (2) Cuim, cuim .i. rmuameð, h. 3.18 (Meyer); (3) lompráðar, impotato (.i. rmaomig ré) imprádu, Épnu 11., 106, fíac (1) tuar; (4) Ba mairt an éumhne éinn dó é; (5) (no idea): Ní raib aon amair aige dó; (6) (a vague—) Úi buille ann ir buille ar aige sup mé bì ann ordean.

Ideal: (1) Dárr-ramail, (n.); (2) cc. ré torán na háite é(?); cc. an teac (réas), fíab.

Identity: ionannar, int aentusat co-n-mannar, Aupairc. 1014.

Idiot: Éagonn, econn, Sench. Mór III., 4; v. imbecile.

Idol: (1) Dia beas; (2) Rinneataj uballán óm ve (idolize, lionize).

Ignite: (1) Ní raib ri ac a' casdógs an uairi rin; (2) Lárað; (3) Fadóu, fadóu.

Ignorant: (1) (person), éagscubur, ecobur, Féimeacar CZ 15, 333; (2) ameolacl; (3) v. unfamiliar.

Ill-tempered: (1) Tuaitbirtseac; (2) can-talacl; (3) Árranta; (4) Coigneac, v. cross; (4) Ultmúigte, v. temper.

Illustrate: (1) Réaltá, oc réltar a n-anmae (.i. anim), Sg. 4b7; (2) Soiléarað; (3) Fóilfrið, jml.

Image: (1) Fóirpeac, OR; (2) Fuat; (3) Cobuac, com-fuat (n.); (4) fóthargin, veatba 7 imaigni na ndéi CCat 873 (statue); (5) Árracta, Ac. Sen. 1500.

Imbecile: (1) Baot, vi fecht mbætaib file (.i. atá) le Féime, Tec. Cormaic, 36; (2) Slagaire; (3) v. idiot; (4) Ásgóðr (bean); (5) Leatceann, half-wit; (6) Anouine.

Immaculate: San rmát, san aon rmát peacaró, Ceapb. II., 164.

Immersion: (Dipping) Lochrugat, poroi C. iapna lochrugat doéum típe, Aenero 1001 (tagann M. tár eir a lochrugte).

Immodest: Mi-geanmraide, moð comh-tiseac, mi-geanmnáde.

Immovable: (1) Iorrsgartacl, eadarfsgartacl, dualsgur a toéura evap reacraig, Féimeacar, V., 108; (2) Tuimde; (3) Doéumrgaigte.

Impact: Tumpream (?) , ba hecat (eagat) leo tumpream 7 truma na meri rin ar a met, TTebé 2485, 6 nap-faelrom (.i. náp fóulans ré) trumma 7 tuinnrim na palec (.i. paleac, .i. crann dapac) romóp TTebé 3629.

Impatient: (1) Úi ré éatotulangacl go mairt; (2) Chafing, beo-bianta; (3) Mi-fóigdeac.

Imperfect: (1) An-ós, anós, Féimeacar, III., 962; (2) Éagcomlán, v. Féimeacar II., 50; (3) —stanza, ceatpháma lige, ceatpháma rgallta; (4) Úmre; (5) Deapnacl.

Impetuous: Fóránta, cc. fóránacl, fóran; vioruirs.

Implement: (1) Ball acra; (2) Áróm, aróme, go n-árómb iorgráite, Aos Ruað, 6; (3) Uíptir; (4) Stéar.

Import: Allmúipi, Archiv 1., 278, allmúipi, allmúigte, v. allmáipe (Meyer); allmáipeacar (imported articles) (n.).

Import (v.): Allmúipi-gim.

Improper: (1) So mi-úlriteanacl; (2) éas-coracl.

Impulse: (1) Le rperón fíorse; (2) Tásto

cc. vúine taighdeac; (3) (bad—), tá threall ann; (4) Eall, ell, Sean S.; (5) Óm, v. ill-tempered.

Impure: Eiríodán; neamglan.

Inaccurate: (1) Maoil-réisbeac; neam-beac.

Inadmissible evidence: Ainteartar, cc. Cet. Zeitrhp. XV., 328.

Inadvertance: Anbóu, anfót, Ó Maolé, uéo náe cób nō écón, Ó CL. Archiv, 1., 279.

Incapacity: An-acemans (Meyer, MR. 232,7).

Inclined to, inclination: Ruò a mbead vúine clion dó 7 a mbead luigead aige leir, bí luigead móir aige leir, clonacl; against inclination, tá rin 7 mo clonacl i n-aigatá a céite.

Including: Ina comaiream, 7 in Roim fém ina comairium, Cat. C. 655; . . . ina teannta.

Increase: (1) Iomforbairt, in talam . . . viúltfar a far 7 a ic (.i. arðar) 7 a imforbairt Cat. C. 1021, ró-far 7 ró-imforbairt, Cat. C. 976; (2) Méadú:

(3) Fulleac, ná raib fulleac opt.

Increment: Fórbairt, fórbairt, fórberta vijn, R.I.A. Vol. 36, 308.

Incursion: Iontúpur (n.), ruatar.

Indented: (1) Linn-fíactacl, loé lén linn-V., 316; (2) Neam-funnarta (Gramm. Tracts, 7 Épnu).

Indented: (1) Linn-fíactacl, loé lén linn-fíactacl, O.S. 50; (2) Deapnacl: (3) Fíactacl.

Independent: (1) Bionar ap neam-tuilleamarðe leir; (2) Neam-tuilleamad: (3) Níl aon rpteró acu leir; (4) —manner, voice, neam-rparpáracl; (5) Neam-geilleamnacl.

Independence: Neam-geilleamnacl (n.); neam-tuilleamardaecl; (raořtuacl, cc. Mac Néill, R.I.A. XXIX., 93)

Indemnity: Épic, vige, cútíu.

Index: (1) Stonn, fju stono n-intlueta (le ciatl, břis a mprean), Sg. 344; (břok—), pluinn-liorta (n.)

Indicator Uplonn, uplenn (eplonn) mōrci, Aupairc. (Uplonn: cor rleighe, jml.).

Indifferent: —to (1) Ári neam-éert leir; (2) Neam-fúimeamail.

Indiscriminately: Óisealctacl, if visealctacl a curtacl, Ó Conn. 73.

Indispensable: (thing) Nearam, cc. nerrem Cotic Conara, 33; nemneram (dispensable).

Indisposition: (1) Tá meatluigeacl éigin mōr aige (meat-luigé); (2) Donacl, 12.

Induction: (1) Fítiúrasháð, fítiúrasháð meanman, cc. (in ciatl to-fairte) 7 an fítiúrasháð menman, Cotic Conara; (2) Turórdean, turórdean Ml. 50a1, 96b1, 2, 137 c6 (to-di-few).

Industry: (1) Déannur (n.); (2) Treabáre; (3) Tionnráð (n.).

Inequality: Éagcomhromar, éagcomhramar, no-bui écutrumur mōr 7 depprenuguto vermaig iten ogo . . . Cat. C. 325.

Inertia: Toiréim, taifim, ina ciortim fuaim.

Infect: Osot a teangmáis téi; infection, ósot-teangmáis (n.).

Inflammable Stuff: (1) Fóenacláð, fáenacláð, Archiv III., 284, cc. fóenacláð, fóeónnáð (.i. břornna) Cotic; (2) Com-lárað, do epnacl 7 do éomlárað na cailleab, TTebé 4737.

Inflammable: Lárað, (n.), com-lárað, (n.), ro-lárt.

Influence: Tioncup, tioncup, ne tincup na grom, TTebé 1416.

Infixed: Turómóte, turómóti, sl. infixae ml. 58a, v. Archiv 1., 323.

Inform: Sgéal a vénanam aip.

Informer: Maiptiri.

Ingenuous: (1) Áirgsteac, Archiv III., 167; (2) Áirbheatac, áirbheatac (Meyer).

Ingot: (1) Úrút; (2) Tinne, v. Ac. Sen. 2710, 3941.

Inheritance: (1) Fhéam vúttcar; (2) Oispeac.

Initiate (a bill): Dille do tionsrgnam (n.).

Injunction: Áiupiit (Meyer).

RÁÓAPC Ó BÁRR ÉNUIC

Náe iomda ríadro i n-Saillim, náe iomda ann, náe iomda uair a riublar ieo an trádt bñor ar fán. Na cáipte anoir atá intíse, Taós 'sur Seán 'sur Jimmy, intíse uaim le fada, gan capair, eamnt ná tada; ór mo éomair a lán "Fúrón," ní bacaim leib, aét agam cób de'n leabair a ríspioib Ó Céitinn.

Anoir mé a' riubal map lá 'sam vúl a beic a' léigead ríapie; ag léigead reo, ag litriù rí, ag déanam ríaréid beacit ip críunn; ag noétacl ríamonte, (idip na líntib) faoi na crainntib; anoir i mo luigé go dear coip clárdhe tpi mísle ó Cátar na Saillimé.

Ní rabar i bñad a' riubal an fáid a tós go h-ionad luigé me; náp fágair gléid ip rmáit ip eeó an baile móir in mo vúaró-re? Coríni troma 'sur allur mo ófoma—nuacl sup cuma—reo raoipre!

'Noir mé i mo fúrde, a' leigint mo fíct', 'sur an 'ghian a' vamra go h-ádracl; na feilméipe voéta, a bpáipti cor-noétinge, na cailini seala, na duacaili a' rpealaib ip ag rábáil fípi amuig fá'n aén ar na bántair fíeanac'.

Cím fún tisop ó tárta mé i mo fúrde go dear ar árðan, daome náe mé, bñul obair a lae ní ba epnairde ná cumadóireadct nanna.

Tuairimpr mísle uaim ó dear, do'n té éinpear riun tár mear i móir-hádarannib uairle, áitne—tá Éuan na Caithreac Treabácl, ailtpeacá fíoplac 'sur reabac, 'sur áit riubalta na scéadta, riup duacaili 'sur cailinib néata, 'ri áit na n-áiteacá i Cnoc a' tsáile.

Ag iompró dom ó tuairó tá ráðapeacanna nuada o'á mbriúetair ipreacé i mo fúnlis. Cím Teacé a' Rápa—tán áit rin éom h-áppa ip naé bñul fíor ag vúine beó, ná fíniobta i n-aon leabair cló, cép'b' ieo nó cép'b' ar, nó cé'n aoirde i rear' na fípi a ghearrád na cloéa.

Mile riup a vtuairó, tá áit ann a éinpearu cuma, tuipre nó gráð ar vúine ar bñt a riubalgar ann ran oírce—cumha de bñpp a h-áitneacáta, tuipre ó'n a gairbheacá agur gráð vóib reo a mbfionn ann 'na fúrde.

'Si an áit rin an éoill, 'sur ná vén tuipa aon moil má riublann tú na bñitpe meadóon-oirce; map vénpeacan go bñul a lán de taróbríb ar reacraíb ran áit uairneacá rin ceitíe mísle ó Saillim; aét, ip iomda connrað gráð', 'sur vénpeacan "connrað gráð'" a fínnear nó a břipeac ann faoi na crainntib. 'Sur bñrò an rgeal map rin riup iomad Jack 'sur Jill an fáid ip bñap an éoill rin ann—'sur daome.

RIOCARO.

CRUNNEAS.

Tá na párote ro-párote nárote agam; aét níl na párote ro-párote párote fór agam;

aét má'r ion-párote é na párote ro-párote beic párote agam;

ip geappi go mbfíreoiri go mbéró na párote ro-párote párote fíreirn agam.

RIOCARO

TEAC ADORDEACTA

**SÍT TEADHTAÍR LE HAIS LAETANTA
UÍ MONSÁIN**

CARNA.

Fáinfe. Tá comháir reoltóireadct. Hánóireadct loa 7 fáinfe ann. Tá airtseacáta 7 rnáma ann. 'Arb-aireadct loa 7 fáinfe ann. Tá zogá Sacailke ag 'cúile vúine ra teac.

Rípi Niál

CALB. XII.

Níor bhíodha go dtáinig muintir Tóibhailte ap air agus ualaé aca, agus níor trád ó á fáilisgo do Thoirtolfe é. Tóruis ré as Sabal leir an tuaisc ap an mbáidín suí Seapí ré eionn dá cláir tí ríor. Léim ré amhrán iptimeach in a bád fénim 7 slán leir. Tóruis an t-urise a' bhuilteach iptimeach raibh eile, go ndeaclá rí fénim agus an locht a b' inntre go tóm fuil. Bí corp Thoirtolfe fagi urise feirim, ra scáoi naibh a fior agus a éiríofear céart a tábla dó, ac b' tuairim maiet aca suí mapb a b' ré. Uimseap Thoirtolfe leir, agus na fir iptis a' glaoðaé n-a thiaró, agus a' cup a reacht mile mallacht leir. Feagair níor tús ré orpa, ac é ag ionradh i muingín a épunte suí fhoiléid ré an talamh éall. Tábhaisc ré an bád anios ap an tráis, agus ruar leir éins an teac, a tuas ap a gualann, agus i meamra le fuil.

Bí Hallseora taobh amuis den dopur agus connairc rí a' teac é.

"Tá do tuas faoi fuil," ap ríre, "céart a' déanta agat?"

"Tá gníomh déanta agam," ap rírean, "a bhíonn duit-re an tara póráidh beirt opt."

"Tá Thoirtolfe mapb, mapb rín," ap ríre.

"Tá," adepí rí, "agus anoir t' a' ap agat cónf' fábhála éup ophra-rá."

"Déanfar!" adepí rí, "cúife mé ó tuairí go dtí Cuan na Matgamhan tú, so Steann Eala, agus bhíonn mo dhúinn muinteartha, Suan, bhíonn aca, agus corant duit. Tá rírean comh cumanach a' fearr in náicé leanúnach tú éinge."

Fuaigh rí capall faoi bhíallach dó, cuairí reirean ap maeirdeach, gluaire leir ó tuairí, agus ní déanfaidh fíad ná comhairle sun fhoiléid ré Steann Eala i gCuan na Matgamhan. Cuirí Suan na mórta fáilte romhe agus atábhairt:

"Sín fearr a' dtiúbhainn-re fearr air," adepí rí, "an té náicé gcuimheasach rím ríup i mórta beaga ruathach; agus má tagann riad ap do tóir annpeo, seallaim duit náicé mbeirí aca ac tuiarap i n-airtí agus náipe móir."

Anoir, marúip le Hallseora. Cuirí rí ríor ap liocht Dubh, a fearr gaoil, agus d'íapp air a b' a scápol fágair faoi neip, agus a teac leí go dtíseach rí abaire éins a h-áitair.

An fad ir b' ríre a' péinteac i gceáip an tuiarap, bí ríre a' Sabal thí n-a curio comháis agus a' tabhairt féin eisint do éineadh ónaibh ra teac aici; agus bu éumáe deobhach iad n-a thiaró. Cuirí rí an tuiarap idhí annpín go dtí n-a h-áitair, agus ó náicé naibh an dhoine ríseal aige-ran fúidi éins rí fáilte pompi.

"Túige náicé é Thoirtolfe a chámach i n-éanfacht leat?" aipp' a h-uncal, Níut.

"Tá ré mapb," ap ríre.

"Sé Thoirtolfe a minne an gníomh, má tá?" aipp' a h-áitair.

"Ir é," adepí rí.

"A" appa Arculto, "níor bhíonn ná aitobhail do Níut é nuaip a' dhubhairt ná go dtí aitobhail an cleáiníar rírean iomad clámpair agus mí-áidh opaínn. Dé ceann maiet beirt a' reanáur nuaip bhiorn an anaéam déanta?"

Anoir carfamaiti riad go dtí eáitíos Thoirtolfe. Ap imcheascht do Thoirtolfe uada t' aitobhail iarrachd báid, go dtí eisíos tóiríapna an éanín. Fuaireadair i ap an tóirí, agus d'ímeas leír inntre go Réitíochanar, go dtí Orbuif, suí mpríseanáir a nuaip ríseal dó.

"Tá ríor agus anoir cé mar tá an ríseal?" adepí rí, "'Sé ar a minne Hallseora Thoirtolfe a' cup ó tuairí go Cuan na Matgamhan, 7 i fénim a' dul abaire éins a h-áitair. Dáiliúmhuir ap muintir anoir," adepí rí, "go dtí an tuiaró é."

Céadair éapt a' báiliú congasta, agus níor bhíodha go naibh fluaig móir aca. Gluaireadair leír ó tuairí go h-abhairn Steann, ap rín thí Steann abann Liocht, agus Steann

abann Sei, suí fhoileacáir Cuan na Matgamhan.

Bu Seapí suí tóruis Suan a' eamnt, agus toca 'n-a glóip. "Tá fluaigste Orbuif ap ap tóirí," ap rírean.

Oírpis Thoirtolfe de léim, ac b' dhubhairt Suan leir an ríseal a' glacáid go ríeo. "Tá amach liom-rá," adepí rí, "ní móir a déar opaínn a déanamh."

Ómaic leir an mbéant i n-éimeac, agus ríseb Suan leir críseann Sabal, suí éar éapt ap a' ceann é, agus dhubhairt: "Bí 'do éeo ip 'do néalt, bí 'do ríseannaró ip i' uathúl móir do'n té tá a' teac le tóirí."

Bí Orbuif agus a fluaig faoi ríre, agus incheacht leo ap mullaé a tréleibhe; bu Seapí suí tuit ceó móir éapt oppa, agus atábhairt Orbuif:

"Sé Suan ip eiontaí leir an gceó ríre," adepí rí, "agus mara mbi an ríseal níor meara, ip ann atá an éirírt."

Só dtúlach n-a thiaró, tuit doréacáir trom éapt timcheall oppa, ra scáoi náip léap óibh a' b'at; suí tuiteadair anuar d'á gcuir capall, suí d'ímeas na capaill fénim uata; suí éailleadair a gcuir aipim, suí tuit euro aca fénim ap mullaé a ginni iptimeach 'r'na portáis; go ndeaclá euro eile amúna 'r'na contíle, agus go naibh contabhairt a mapbta oppa ap rato.

"Ó dhéanfaidh mo capall ip mo éuro aipim fágair," appa Orbuif, "d'fillimh abaire," agus ní tóirí b' na foila ap a' béal ná fuaireadair pomint léargair éapt oppa, go bfuaireadair a gcuir capall 7 a gcuir aipim.

Tóruis euro aca a' bhorú a céile leáinéart leo ap ríre, agus leán. Dé m'a leán, tábla na h-iongantair déanach a tábla éeana, agus táplataír an tríomhó h-uair éomh maiet. Slacataír cónaíte le céile annpín.

"Cé náicé reamhail an ríre le déanamh é," appa Orbuif, "tá ré éomh maiet dhúinn capaí ap air. 'Sé ar a bhearnári liom-rá déanamh anoir," adepí rí, "a' dul go dtí Arculto, agus éimic iarráidh i ngeall ap b' mo mic."

Slacataír leir an gcomháile ríre, agus ap aghair leó go dtí na gleannta ra gCuan Leathan, suí baineadair amach ceac Arculto. Bí Níut annpín pompa. Táimic ré fénim agus Arculto amach ap an trácht a' fáiltí pompa. Tóiríseadair a' camnt annpín.

"Innrí dhúinn fáid do tuiarap," appa Arculto le Orbuif.

"Ap tóirí Thoirtolfe a chuaomhá," adepí Orbuif, "ac é inn ríopann é 'fágair."

"Sé ar ip tóirí" deipí Arculto, "suí ó tuairí go Steann Eala éuairó rí, agus má 'reas' ní h-é éinle dhúinn jaicadh ap a' d'ímeasach."

"Sén fáid ap támair mé éugat-rá," appa Orbuif, "go bhíonn séamhán éimic uait i ngeall ap mapbú mo mic."

"M' mire mapbúis do mic," adepí Arculto, "ná éin i mbealaí a báireta é, ac mapb rín fénim níor d'íomhánach go dtí a' d'ímeasach."

"A' déarbhácaip," appa Níut, "tá ríor agus, d'á gsoipe dhúint do éota, suí gsoipe ná rín dhúint do léime; agus ní móir eorpa a' cup le teangstaí a liomhá níneadh, agus éimic a' tabhairt d'á gaoi b'ar a mic, agus d'ímeas fénim a ghlacáid 'ra ríseal, júd náicé mbealó amháin go mbi an éaní ríe leigthe éapt; agus d'á laigheamh éapt d'á mbi n-a thairí ap amháin ap feapí é."

"A' náicé fáid a' bheirteamhár ra gceáip?" appa Arculto.

"Déanfar," adepí Níut, "agus ní go júd b'ar mé leat-rá ac an oipead in mo bheirteamhár, mapb de déanta na fíonne, ní gian a b' t-íngean ap a b'ar."

Níor dhubhairt Níut níor mó go ceann tamallín, agus annpín d'ímeas rí 'n-a fíonneamh agus dhubhairt le Orbuif: "Do láim dom," adepí rí, "mapb éomhardeach náicé jaicadh tú ap aghair leir an gceáip."

Oírpis Orbuif n-a fíonneamh annpín.

"Ní h-iongáin," adepí rí, "suí bheirteamhár cothrom a ghníomh fíonne nuaip a b'fionn"

an éipic a' Sabal d'á déarbhácaip, ac mapb rím fénim" adepí rí le Níut, "tá labairt éomh ríseal rí agat ip go b'fionn Lán-muinisín agam ionnat an ceapt a déanamh."

Ríus rí ap Lán ap Arculto, agus dhubhairt go naibh re ríseal a' Níut a' tabhairt a bheirteamh rí 'imteócaidh rí fénim.

Tus Níut a bheirteamh map ríre: "Molam d'á ceáid an tseigidh uait" adepí rí, "i ngeall ap mapbú do mic," agus níor bhíodha an éipic an méirí ríin fan am, "agus earrfe turá, a déarbhácaip" adepí rí, "a ioc amach lom láithreach, agus ríin go spiordeamh."

Oíoc Arculto an éipic, agus b'fionn Níut le Orbuif elbheas ríus rí fénim ap na tionsca comhigseach. Slac Orbuif a b'fionnachair leir, agus ríus a aghair abaire go b'fionnachair deamhach.

Tanall n-a thiaró ríin éuairó Arculto 7 Níut go dtí Orbuif go ndéanfaidh pomint ap an ollmháiceas eacórra, júd a fíonneadh rír go leóir, go dtáinig na déarbhácaip, agus anoir ní b'fionn éant ap Orbuif ra ríseal níor mó. Fuaigh Hallseora ceat ó n-a hataip fanaíte in éintíng leir ra mbaile, agus bhíodha n-a thiaró ríin a b' trád ap mapbú Thoirtolfe. Míeannus maom Hallseora go h-áitobhail ro scáoi faoi déarbhácaip go mbu móir i.

MÍCHEÁL Ó DRAISÍNEAMH.

AS SIOPA

C. UI NEADHTAIN 7 A

CLÁINNE MAC

TD

BUAIRÓ CONNACTA MAIDIR LE TRÍRÍSÁN 7 INNTREABHTÍSE, UIRPILÍR DE ÉCILE CINEÁLT, BALL ACRAÍ, SPÉIRÓ, 7 EILE.

SRÁID NA SIOPAÍ, SAILLIMH.

CÉIM-RÍSEAL: O NEADHTAIN, SAILLIMH.

AN MAITÉ LEAT £5,000,000 ▲

COINNEÁLT IN ÉIRINN?

Seo éadair na h-éipeann an capaí móir ríin a' fíonneamh go dtí na gleannta ra gCuan Leathan, suí baineadair amach ceac Arculto. Bí Níut annpín pompa. Táimic ré fénim agus Arculto amach ap an trácht a' fáiltí pompa. Tóiríseadair a' camnt annpín.

Líoo de ríin.

AN SAEDÉAL-COMHLUICHT TAISDE UM URRAÍDAS NAISIUNTA, TEORANTA

The Irish National Assurance Coy., Limited)

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN CHOLAISTE, ATH CLIATH

NÍL SON TRIOPA IMP N ÉAGAIS A B'FIONN RIOMH MÍD EAPPARÍDE HAEDEALAÍC I FAIGHDEAN ANN NÁ 4E

A. MOON, TEORANTA,

A THÓLÁR CULTAÍ FEARÍ, NATAÍ DAN 7 SEAC SON TRÍONTA ÉADAIS FEILÉAR D'FE. DEAN, NÓ

PÁIPRO.

FÍORSTONTA EGLINTON, N. VILLIM

Printed for the Publishers
At "Connacht Tribune" Printing Works
Market Street, Galway.